

GROENLINKS

Agenda-initiatief brandveiligheid voormalige zorgcentra 's

Inleiding

Wij hebben recent verschillende verontrustende berichten ontvangen van bewoners, die wonen in “voormalige zorgcentra” en zich zorgen maken over hun brandveiligheid.

In het “Lambert Meliszcomplex” in Westzaan is op 22 augustus jl. een doormelding naar de brandweer niet goed gegaan en is er geen brandweer ter plaatse verschenen. Gelukkig was er niets ernstigs aan de hand, maar dit heeft wel onder de bewoners voor onrust gezorgd. Die onrust is nog buitengewoon vergroot door de aankondiging van nieuwe brandmelders die eigenlijk bedoeld zijn voor zelfredzame mensen, terwijl er erg veel mensen wonen die veel zorg behoeven en weinig mobiel zijn.

Ook van “Zorgcomplex en aanleun woningen Westerwatering” ontvingen wij berichten van bewoners die zich zorgen maken over hun brandveiligheid. Daar heeft op 11 september jl. een brandweeroefening plaats gevonden. Alleen het “aanleun”complex met ruim 100 bewoners waarvan de meeste de leeftijd van 70 en zelfs ruim 80 bereikt hebben, is in die oefening niet meegenomen. En juist deze mensen dienen te weten wat te doen in geval nood! Deze mensen mogen de lift niet gebruiken bij brand, ze vragen zich af hoe invalide mensen zich dan in veiligheid moeten brengen.

Al langere tijd constateren de Brandweeracademie en de Nederlandse Brandwonden Stichting dat ouderen (65-plussers) een kwetsbare groep mensen zijn bij brand.

Brand bij ouderen is in potentie problematischer dan brand bij jongeren. Dit komt doordat een groot deel van de ouderen te maken heeft met een verminderde zelfredzaamheid. Het waarnemingsvermogen en het gehoor gaan vaak achteruit naarmate de leeftijd vordert. Hierdoor merken deze ouderen vaak minder snel een brand of een brandgevaarlijke situatie op. Bij sommige ouderen is er ook sprake van een verminderd beoordelingsvermogen (bijvoorbeeld als gevolg van dementie). Ook gaat de mobiliteit en fysieke conditie van mensen vaak achteruit naarmate ze ouder worden. Daarmee neemt de mogelijkheid om zelfstandig te kunnen vluchten bij brand af.

Ouderen zijn vaker betrokken bij brand in hun woonomgeving, waarbij ze bovendien vaker (dodelijk) gewond raken. Uit landelijk onderzoek blijkt dat er onder 65-plussers ruim 2,5 keer zoveel doden bij brand vallen als bij mensen jonger dan 65 jaar. Als deze constatering wordt afgezet tegen een vergrijzende bevolking, kan worden verwacht dat als er niets gedaan wordt, het aantal brandslachtoffers onder ouderen zal toenemen

Een seniorenflat of een aanleunwoning zijn vaak aangemerkt als een gewone woonfunctie (zelfstandig wonen) en hoeven dus niet aan die extra eisen te voldoen. Voor deze woningen gelden dezelfde eisen als voor bijvoorbeeld een eengezinswoning. Zelfs al zijn de meeste bewoners in praktijk niet zelfredzaam. Dit betekent dat er een grote kans is dat de brand- en vluchtveiligheidsmaatregelen onvoldoende zijn afgestemd op de bewoners. Voor deze categorie woningen zou je kunnen denken aan een aparte richtlijn voor seniorencomplexen die tussen eensgezins woningen en zorgcentrum in zitten. Daarbij dient echter wel de aanbeveling van Aedes betrokken worden dat twee brandregimes in één en hetzelfde complex voor de brandweer verwarrend is en dat in zo'n geval het brandveiligheidsregime afgestemd moet worden op de cliënten met de grootste zorgvraag. (Zie https://www.kcwz.nl/doc/wonen_zorg/Corporaties-en-Brandveiligheid.pdf)

Vanuit de bouwregelgeving geldt als uitgangspunt dat binnen 15 minuten na alarmering de door brand bedreigde personen zonder hulp van de brandweer kunnen vluchten. Uit verschillende recente incidentonderzoeksrapporten (Blijlevens et al., 2014; Tonnaer, 2015)) blijkt dat dit lang niet altijd mogelijk is. Het lijkt erop dat dit te maken heeft met rookverspreiding in

combinatie met de doelgroep (verminderd zelfredzame personen). Hierdoor kan de brandweer geconfronteerd worden met een enorme hulpvraag, waar de brandweer niet op ingericht is.

Vragen die wij met het college en de raad willen bespreken:

1. Hoe kan (brand)veiligheid gegarandeerd worden van mensen in seniorencomplexen?
2. Hoe wordt dit afgestemd met de brandweer?
3. Hoe wordt er gemeten of er wel voldoende en fysiek sterk genoeg BHV'ers 24 uur per dag aanwezig zijn in een seniorencomplex?
4. Kunnen seniorencomplexen of aanleunwoningen wel aangemerkt worden als eenheden met een gewone woonfunctie?

Stellingen ter discussie:

5. Voor gevangenissen en ziekenhuizen, zijn extra brandpreventieve maatregelen voorgeschreven. Helaas geldt dit niet voor wooncomplexen voor ouderen, deze vallen tussen wal en schip. Wij vinden dat er voor wooncomplexen voor ouderen ook specifieke brandpreventieve maatregelen moeten komen.
6. Wij vinden dat er meer voorlichting en educatie over brandveiligheid aan ouderen in het algemeen dient te komen.
7. Wij vinden dat er op korte termijn de brandweer, de gemeente, de veiligheidsregio en de woningbouwcorporaties gesprekken dienen te komen hoe in Zaanstad de brandveiligheid van seniorencomplexen beter gewaarborgd kan worden.